

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 25.10.2024
COM(2024) 480 final

2024/0284 (BUD)

Predlog

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije za pomoč Nemčiji in Italiji v zvezi s
poplavami leta 2024**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Ta sklep zajema uporabo Solidarnostnega sklada Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Solidarnostni sklad EU) v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 2012/2002¹ (v nadaljnjem besedilu: uredba o Solidarnostnem skladu EU) v znesku 116 031 553 EUR za zagotavljanje pomoči Nemčiji in Italiji po naravnih nesrečah (poplavalah), ki so se zgodile leta 2024.

To uporabo sklada dopolnjuje zahtevek DEC št. 14/2024, v katerem je predlagana prerazporeditev zneska v višini 116 031 553 EUR iz rezervne vrstice rezerve za evropsko solidarnost v operativno proračunsko vrstico Solidarnostnega sklada EU, in sicer tako v odobritvah za prevzem obveznosti kot tudi odobritvah plačil.

2. INFORMACIJE IN POGOJI

2.1 Nemčija – večja nesreča: poplave v južni Nemčiji maja 2024

Nemčijo je 30. maja 2024 prizadelo hudo deževje, ki je v začetku junija povzročilo hude poplave v njenem južnem delu .

Nemčija je zato zaprosila za finančno pomoč iz Solidarnostnega sklada EU.

- (1) Nemčija je 20. avgusta 2024 vložila vlogo za finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada EU za financiranje nujnih operacij in operacij za okrevanje po poplavalah v južni Nemčiji maja 2024.
- (2) Nemčija je zaprosila za prispevek iz Solidarnostnega sklada EU v roku 12 tednov po prvi škodi zaradi nesreče, ki se je zgodila 30. maja 2024. Vloga vsebuje vse informacije, ki se zahtevajo po členu 4 uredbe o Solidarnostnem skladu EU.
- (3) Gre za nesrečo naravnega izvora, ki zato spada na področje uporabe Solidarnostnega sklada EU.
- (4) Nemški organi so skupno neposredno škodo, ki jo je povzročila nesreča, ocenili na 4 139,9 milijona EUR. Komisija je kot verjetno skupno neposredno škodo sprejela 4 131,6 milijonov EUR . Ta znesek presega prag za „večje naravne nesreče“ za Nemčijo v višini 3 milijard EUR v cenah iz leta 2011, kar ustreza 3,8 milijarde EUR v tekočih cenah v letu 2024. Zato se nesreča šteje za „večjo naravno nesrečo“ v skladu s členom 2(2) uredbe o Solidarnostnem skladu EU.
- (5) Skupna neposredna škoda je osnova za izračun zneska finančnega prispevka iz Solidarnostnega sklada EU. Finančni prispevek se lahko uporabi samo za bistvene nujne operacije in operacije za okrevanje, kakor so opredeljene v členu 3 uredbe o Solidarnostnem skladu EU.
- (6) Nemčija ni zahtevala izplačila predplačila v skladu s členom 4a uredbe o Solidarnostnem skladu EU.

¹ Uredba Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije (UL L 311, 14.11.2002, str. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj>), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 661/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 (UL L 189, 27.6.2014, str. 143, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/661/oj>) in Uredbo (EU) št. 461/2020 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. marca 2020 (UL L 99, 31.3.2020, str. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/461/oj>).

- (7) Zvezni deželi Bavarska in Baden-Württemberg so 30. maja 2024 prizadeli močni nalivi, ki so v začetku junija povzročili hude poplave v južnem delu Nemčije. Vodostaji rek so na številnih merilnih postajah presegli rekordno višino, v 18 bavarskih okrožjih pa je bilo razglašeno izredno stanje. Narasle reke so na poplavljenih območjih odnesle šest življenj, popustilo pa je tudi več jezov, zaradi česar so morali evakuirati prebivalce več občin in izvesti reševalne akcije. Narasle vode in naplavine so poškodovale mostove ter železniško in cestno omrežje, s čimer je bil prizadet promet na poplavljenih območjih. Močno prizadet je bil tudi železniški promet, zaradi zemeljskega plazu je prišlo celo do iztiranja hitrega vlaka, na katerem je bilo 185 potnikov.
- (8) Nemški organi niso zaprosili za pomoč prek mehanizma Evropske unije na področju civilne zaščite.
- (9) Nemčija je stroške operacij, ki so upravičene na podlagi člena 3(2) uredbe o Solidarnostnem skladu EU, ocenila na 235 milijona EUR in jih razčlenila po vrstah operacij. Največji delež stroškov nujnih operacij v višini 132 milijona EUR se nanaša na ponovno vzpostavitev delovanja infrastrukture in obratov na področjih energije, voda in odpadnih voda, telekomunikacij, prometa, zdravja in izobraževanja. Drugi največji delež stroškov v višini 72,9 milijona EUR se nanaša na zagotovitev preventivne infrastrukture in ukrepe za zaščito kulturne dediščine. Tretji največji delež stroškov v višini 27,5 milijona EUR zadeva začasne nastanitve in reševalne službe. Stroški čiščenja poplavljenih območij znašajo 2,6 milijona EUR.
- (10) Nemčija je Direktivo 2007/60/ES² v celoti prenesla v nacionalno pravo z zakonom o upravljanju voda. Izvajanje zakona se spremlja na ravni zveznih dežel („Länder“).
- (11) Nemčija na dan predložitve vloge ni bila v postopku za ugotavljanje kršitev v zvezi z zakonodajo Unije v povezavi z naravo nesreče.
- (12) Nemški organi so navedli, da so škodno zavarovani predvsem gospodinjstva in podjetja, medtem ko škoda na javni infrastrukturi ni krita z zavarovanjem. Zato nemški organi niso navedli nobenega zavarovalnega kritja upravičenih stroškov.

2.2 Italija – regionalna nesreča: poplave v avtonomni deželi Dolina Aoste

Italijo so 29. junija 2024 prizadela huda neurja, ki so povzročila razlivanje rek in vodotokov v avtonomni deželi Dolina Aoste.

Italija je zato zaprosila za finančno pomoč iz Solidarnostnega sklada EU.

- (1) Italija je 20. septembra 2024 vložila vlogo za finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada EU za financiranje nujnih operacij in operacij za okrevanje po poplavah, ki so 29. junija 2024 prizadele avtonomno deželo Dolina Aoste.
- (2) Italija je zaprosila za prispevek iz Solidarnostnega sklada EU v roku 12 tednov po prvi škodi zaradi nesreče, ki se je zgodila 29. junija 2024. Vloga vsebuje vse informacije, ki se zahtevajo po členu 4 uredbe o Solidarnostnem skladu EU.
- (3) Gre za nesrečo naravnega izvora, ki zato spada na področje uporabe Solidarnostnega sklada EU.

² Direktiva 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti, UL L 288, 6.11.2007, str. 27.

- (4) V vlogi je bila nesreča predstavljena kot „regionalna naravna nesreča“, kot je določena v členu 2(3) uredbe o Solidarnostnem skladu EU in pomeni katero koli naravno nesrečo v regiji na ravni 2 NUTS upravičene države, ki povzroči neposredno škodo, višjo od 1,5 % bruto domačega proizvoda (BDP) te regije. Italijanski organi so skupno neposredno škodo, ki jo je povzročila nesreča, ocenili na 158,39 milijona EUR. Ta znesek presega veljavni prag za „regionalno nesrečo“, ki za avtonomno deželo Dolina Aoste v letu 2024 znaša 71,05 milijona EUR³.
- (5) Skupna neposredna škoda je osnova za izračun zneska finančnega prispevka iz Solidarnostnega sklada EU. Finančni prispevek se lahko uporabi samo za bistvene nujne operacije in operacije za okrevanje, kakor so opredeljene v členu 3 uredbe o Solidarnostnem skladu EU.
- (6) Italija ni zahtevala izplačila predplačila v skladu s členom 4a uredbe o Solidarnostnem skladu EU.
- (7) V silovitih neurjih je 29. junija 2024 padla velika količina padavin, kar je povzročilo poplavljanje rek in vodotokov. Hudourniške poplave so povzročile veliko škodo na infrastrukturi in prekinitev povezav, zaradi česar so bile nekatere lokalne skupnosti v Dolini Aoste odrezane od sveta. Poplave so prizadele 58 % občin v dolini Aoste. Prizadetih je bilo približno 66 % vseh površin v avtonomni deželi. Najbolj prizadete občine so bile Aymavilles, Cogne in Valtournenche, neposredno pa je bilo prizadetih več kot 52 000 prebivalcev in 4 800 podjetij.
- (8) Italijanski organi niso zaprosili za pomoč prek mehanizma Evropske unije na področju civilne zaščite. Vendar je italijanski oddelek za civilno zaščito redno obveščal Center za usklajevanje nujnega odziva Generalnega direktorata Evropske komisije za evropsko civilno zaščito in evropske operacije humanitarne pomoči o napredku pri dejavnostih obvladovanja nesreče.
- (9) Italija je stroške operacij, ki so upravičene na podlagi člena 3(2) uredbe o Solidarnostnem skladu EU, ocenila na 39 milijona EUR in jih razčlenila po vrstah operacij. Največji delež stroškov nujnih operacij v višini 26,3 milijona EUR se nanaša na ponovno vzpostavitev delovanja infrastrukture in obratov na področjih energije, voda in odpadnih voda, telekomunikacij, prometa, zdravja in izobraževanja. Drugi največji delež stroškov v višini 10 milijona EUR se nanaša na zagotovitev preventivne infrastrukture in ukrepe za zaščito kulturne dediščine. Tretji največji delež stroškov v višini 1,7 milijona EUR zadeva čiščenje območij, ki jih je prizadela nesreča. Stroški začasne nastanitve in reševalne službe znašajo 0,7 milijona EUR.
- (10) Italija je Direktivo 2007/60/ES prenesla z zakonodajnim odlokom št. 49 z dne 23. februarja 2010, ki navaja, da je treba za območja, opredeljena v skladu z istim zakonodajnim aktom, sprejeti karte poplavne nevarnosti in karte poplavne ogroženosti. Poleg tega je bil pred 22. decembrom 2015 odobren načrt za obvladovanje poplavne ogroženosti, razdeljen na vodna območja.
- (11) Na dan predložitve vloge Italija ni bila v postopku za ugotavljanje kršitev zakonodaje Unije v zvezi z naravo nesreče.
- (12) Italijanski organi niso navedli nobenega zavarovalnega kritja upravičenih stroškov.

³ Vloga je bila vložena leta 2024, zato je veljavni prag tisti za leto 2024.

2.3 Zaključek

Glede na zgoraj navedene premisleke in na podlagi ocene predloženih informacij Komisija ugotavlja, da naravne nesreče iz vlog, ki sta jih predložili Nemčija in Italija, izpolnjujejo pogoje iz Uredbe za uporabo Solidarnostnega sklada EU.

3. FINANCIRANJE

Uredba Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027⁴ (v nadaljnjem besedilu: uredba o VFO) omogoča uporabo Solidarnostnega sklada EU v kontekstu rezerve za solidarnost in nujno pomoč (SEAR). V točki 10 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju⁵ (IIA) ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev, so določeni načini uporabe Solidarnostnega sklada EU v kontekstu rezerve za solidarnost in nujno pomoč.

Ker je bila solidarnost glavni razlog za ustanovitev Solidarnostnega sklada EU, Komisija meni, da bi morala biti pomoč progresivna. Zato bi morala biti intenzivnost pomoči za delež škode, ki presega prag za „**večjo naravno nesrečo**“ za uporabo sredstev Solidarnostnega sklada EU (tj. 0,6 % BND oziroma 3 milijarde EUR v cenah iz leta 2011, pri čemer se upošteva nižji znesek, glej člen 2(2) uredbe o Solidarnostnem skladu EU), večja kot za delež škode pod tem pragom. To pomeni, da se znesek pomoči za državo, ki jo je prizadela nesreča, ki izpolnjuje pogoje za „večjo naravno nesrečo“, izračuna tako, da se seštejeta dva zneska: 2,5 % skupne neposredne škode pod pragom in 6 % za del skupne neposredne škode nad pragom.

Stopnja, ki se uporablja za določitev zneskov pomoči za „**regionalne naravne nesreče**“, ki ostajajo pod nacionalnim pragom, znaša 2,5 % skupne neposredne škode.

Metodologija za izračun pomoči je bila določena v letnem poročilu o Solidarnostnem skladu EU za obdobje 2002–2003, sprejela pa sta jo tudi Evropski parlament in Svet. Komisija zato proračunskemu organu predlaga, naj za vlogi Nemčije in Italije uporabi naslednje zneske:

⁴ UL L 433I, 22.12.2020, str. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>.

⁵ UL L 433I, 22.12.2020, str. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

Nesreča	Skupna neposredna škoda (v EUR)	Prag za nesreče (v EUR)	2,5 % skupne neposredne škode do praga za večje nesreče (v EUR)	6 % neposredne škode nad pragom za večje nesreče (v EUR)	2,5 % skupne neposredne škode (v EUR)	Skupni znesek predlagane pomoči (v EUR)	Predplačilo (v EUR)	Znesek, ki ga je treba plačati (v EUR)
Nemčija – poplave (večja nesreča)	4 131 673 024	3 880 820 000	97 020 500	15 051 181	n. r.	112 071 681	n. r.	112 071 681
Italija (Dolina Aoste) – poplava (regionalna nesreča)	158 394 907	71 054 400	n. r.	n. r.	3 959 872	3 959 872	n. r.	3 959 872
SKUPAJ						116 031 553	n. r.	116 031 553

Z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2024/765⁶ z dne 29. februarja 2024 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 se je rezerva za solidarnost in nujno pomoč (SEAR) razdelila na dva ločena instrumenta: rezervo za evropsko solidarnost in rezervo za nujno pomoč. Rezerva za evropsko solidarnost z letnim zneskom v višini 1 016 milijonov EUR (v cenah iz leta 2018, kar ustreza znesku v višini 1 144,2 milijona EUR v cenah iz leta 2024) bo uporabljena za pomoč pri odzivanju na izredne razmere, ki jih zajema Solidarnostni sklad Evropske unije.

V skladu s členom 3(7) uredbe o Solidarnostnem skladu EU in členom 9(2), drugi pododstavek, uredbe o VFO je 25 % letne dodelitve Solidarnostnega sklada EU (tj. 286 milijonov EUR za leto 2024) na voljo vsako leto 1. oktobra.

Ne nazadnje je bilo v skladu s členom 4a(4) uredbe o Solidarnostnem skladu EU v splošnem proračunu EU za leto 2024 (v odobritvah za prevzem obveznosti in odobritvah plačil) za plačilo morebitnih prihodnjih predplačil že predvidenih 50 milijonov EUR.

Zato je najvišji znesek, ki se lahko uporabi iz Solidarnostnega sklada EU iz dodelitve rezerve za evropsko solidarnost za leto 2024 v tej fazi (brez predplačil), 297 420 718 EUR, kar omogoča kritje potreb po plačilih za to uporabo.

Znesek iz Solidarnostnega sklada EU, ki je na voljo v letu 2024:	
Skupna letna dodelitev Solidarnostnega sklada EU za leto 2024 (vključno s tranšo za 1. oktober)	1 144 181 018
Odobritve, rezervirane za predplačila (–)	50 000 000
Znesek, uporabljen v okviru prvega sklepa o uporabi sredstev ⁷ (–)	796 760 300
Znesek, ki je na voljo za uporabo (razen predplačil)	297 420 718
Znesek, ki se predlaga za uporabo v okviru drugega sklepa o uporabi sredstev	116 031 553
Znesek, ki je še na voljo za predplačila	12 926 996
Preostali znesek za prihodnje vloge (vključno za predplačila)	194 316 161

⁶ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2024/765 z dne 29. februarja 2024 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj>).

⁷ COM(2024) 325

V informativne namene: Komisija je leta 2024 od 50 milijonov EUR, že vpisanih v splošni proračun EU za predplačila za leto 2024, Grčiji že izplačala predplačilo v zvezi s poplavami zaradi neurja „Daniel“ v višini 25 382 237 EUR in predplačilo Franciji v zvezi s poplavami v nekdanji regiji Nord-Pas-de-Calais v višini 11 690 767 EUR. Zato preostali razpoložljivi znesek za predplačila znaša 12 926 996 EUR. Poleg tega zneska znašajo preostala razpoložljiva sredstva 297 420 718 EUR, kar pomeni, da skupni preostali znesek razpoložljivih sredstev znaša 310 347 714 EUR. Po sprejetju tega sklepa o uporabi sredstev bo preostali znesek razpoložljivih sredstev znašal 194 316 161 EUR. V skladu s členom 9(2) uredbe o VFO se lahko kateri koli del letnega zneska, ki v letu 2024 ni bil porabljen, porabi v letu 2025.

Predlog

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije za pomoč Nemčiji in Italiji v zvezi s poplavami leta 2024**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije⁸ in zlasti člena 4(3) Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027⁹ in zlasti člena 9 Uredbe,

ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju¹⁰ (IIA) ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev, in zlasti točke 10 Sporazuma,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Namen Solidarnostnega sklada Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: sklad) je omogočiti Uniji, da se hitro, učinkovito in prožno odziva na izredne razmere in tako izkaže solidarnost s prebivalstvom regij, ki so jih prizadele večje ali regionalne naravne nesreče ali izredne razmere večjih razsežnosti v javnem zdravju.
- (2) Sredstva Sklada ne smejo preseči zgornjih mej, kot so določene v členu 9 Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU, Euratom) 2024/765¹¹.
- (3) Nemčija je 20. avgusta 2024 vložila vlogo za uporabo sredstev Sklada po poplavah v južni Nemčiji maja 2024.
- (4) Italija je 20. septembra 2024 vložila vlogo za uporabo sredstev Sklada po poplavah, ki so 29. junija 2024 prizadele avtonomno deželo Dolina Aoste.
- (5) Zgoraj omenjeni vlogi izpolnjujeta pogoje za izplačilo finančnega prispevka iz Sklada, kot je določeno v členu 4 Uredbe (ES) št. 2012/2002.

⁸ UL L 311, 14.11.2002, str. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj>.

⁹ UL L 433I, 22.12.2020, str. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>.

¹⁰ UL L 433I, 22.12.2020, str. 28 ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2020/1222/oj.

¹¹ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2024/765 z dne 29. februarja 2024 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj>).

- (6) Zato bi bilo treba uporabiti sredstva Sklada za zagotovitev finančnega prispevka Nemčiji in Italiji.
- (7) Da bi se lahko sredstva Sklada čim prej uporabila, bi bilo treba ta sklep začeti uporabljati od datuma sprejetja –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

V okviru splošnega proračuna Unije se v zvezi z naravnimi nesrečami izplačajo naslednja sredstva Solidarnostnega sklada Evropske unije v odobritvah za prevzem obveznosti in odobritvah plačil:

- (a) znesek v višini 112 071 681 EUR se izplača Nemčiji v zvezi s poplavami maja in junija 2024;
- (b) znesek v višini 3 959 872 EUR se izplača Italiji v zvezi s poplavami v avtonomni deželi Dolina Aoste 29. junija 2024.

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan objave v Uradnem listu Evropske unije.

Uporablja se od ... [datum sprejetja]*.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
predsednica*

*Za Svet
predsednik*

* Datum vstavi Parlament pred objavo v Uradnem listu.